

VIKINGER

var tekniske vidundere

DANMARK/980

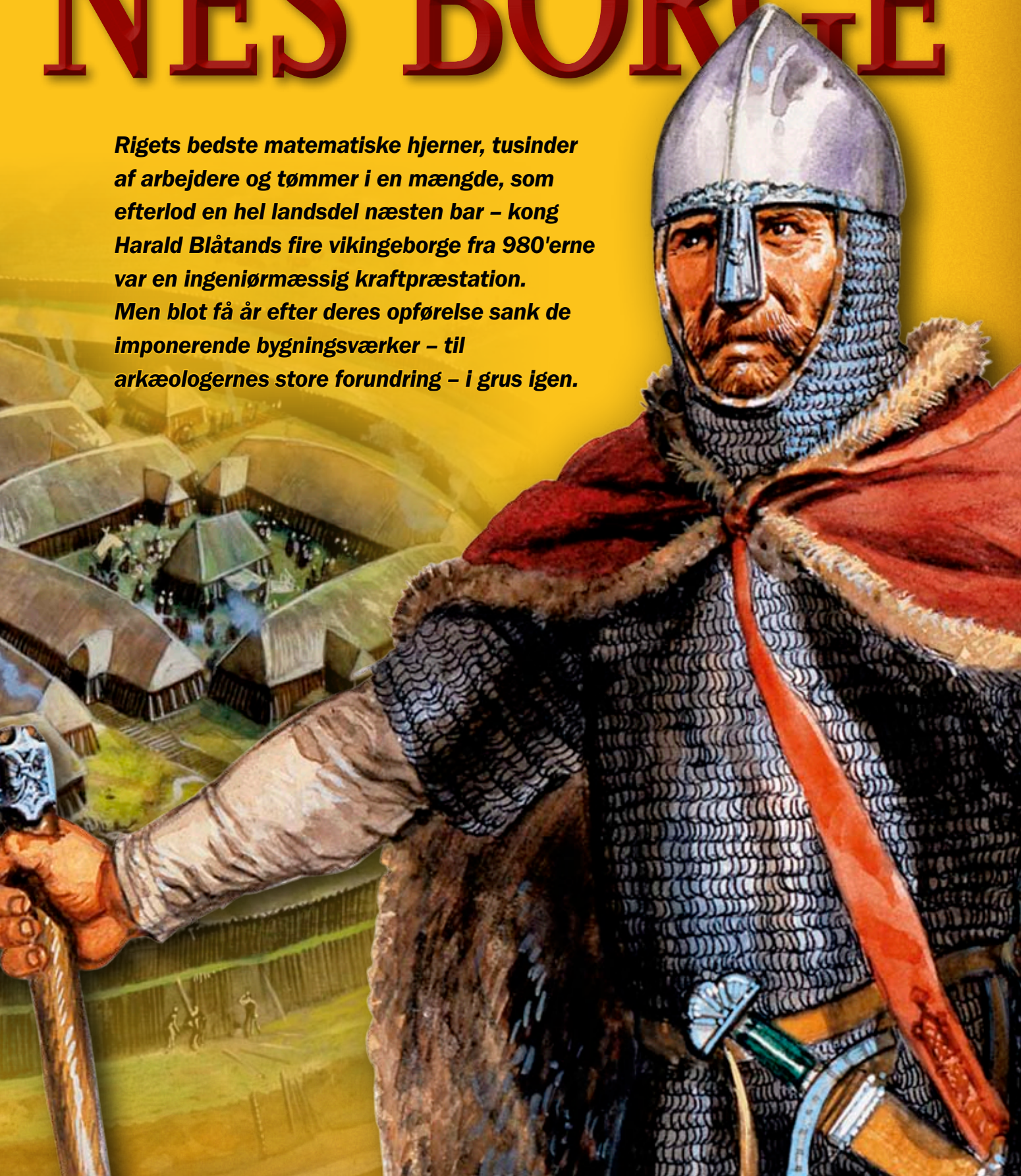
Danmark er i rivende udvikling. Landbruget er i fremgang, vejnettet bliver udbygget fra dag til dag, og handelsbyer skyder op overalt. Men Harald Blåtands rige er skrøbeligt. Det Tyskromerske Rige truer med en invasion fra syd, mens lokale stormænd lurer på oprør. Samtidig gør en kristen mission op med Nordens traditioner og tro.

Hver ringborg havde plads til 500-800 beboere. Formentlig bestod de af elitekrigere, som skulle forsvare kongens rige mod oprørere.

OSPREY

NES BØRGE

Rigets bedste matematiske hjerner, tusinder af arbejdere og tømmer i en mængde, som efterlod en hel landsdel næsten bar – kong Harald Blåtands fire vikingeborge fra 980'erne var en ingeniørmæssig kraftpræstation. Men blot få år efter deres opførelse sank de imponerende bygningsværker – til arkæologernes store forundring – i grus igen.

Kriger efter kriger væltede ind over volden. Med pile, økser og sværd blev de danske vikinger slagtet, mens de desperat forsøgte at forsvare fæstningsværket Dannevirke. Luften blev flænset af skrig og suk fra de mænd, der med et dræbende slag fra tysk-romerne blev ekspederet til Valhalla. Pøle af blod sivede langsomt ned i den tørv, som kong Harald Blåtand omhyggeligt – men forgæves – havde forstærket sin vold med.

Nederlaget ved Dannevirke i år 974 sendte Harald Blåtand ud i en dyb krise. Det Tysk-romerske Rige havde nu besat den vigtige handelsby Hedeby og krævede en enorm krigsskadeerstatning, som truede med at sende det danske rige ud i forarmelse. Harald vidste, at en konge, der ikke kunne forsvare sit land og sit omdømme, sad usikkert på tronen.

Hans far, Gorm den Gamle, havde oprindeligt været én af rigets ledende stormænd, men havde efter en karriere som rådgiver for den engelske konge tilkæmpet sig titlen som Danmarks første konge. Ligesom faderen havde Harald blik for både krig og politik og var tidligt blevet inddraget i Gorms regeringsførelse. Og da den gamle konge døde i 958, tydede alt på, at kongesønnen ville blive en dygtig regent.

Tronen vaklede under Harald

Harald arvede imidlertid ikke kun Gorms titel, men også hans politiske problemer. Nok havde Gorm været konge, men hans position var ikke så etable-

Flere steder kan rester af kong Haralds ringborge stadig ses – som her nær Slagelse, hvor Trelleborg kan anes.

ret, som titlen antyder. I 900-tallet var en konge blot en ledende stormand, der af de andre stormænd blev betragtet som "først blandt ligemænd". Kongeværdigheden blev ikke automatisk nedarvet, så Haralds magt var ingen selvfølge – han måtte kæmpe for den. Overalt i det danske rige lurede fjendtlighed, og ethvert fejltrin kunne resultere i kongens fald.

Som om de interne konflikter ikke var nok, arvede Harald også truslen fra syd, hvor først germanske stammer og senere Det Tysk-romerske Rige lå på lur. For at stække den stærke nabo – som kunne tænkes at angribe de hedenske danskere under påskud af et kristent

korstog – konverterede Harald til kristendommen.

Men det hele var forgæves; i 974 stod Harald med et Dannevirke, der var rendt over ende, og et ulmende oprør blandt Danmarks stormænd, som mente, at Harald var for svag til at lede riget og havde tilranet sig en magt, han ikke havde krav på.

Kongen måtte handle straks, hvis ikke tronen skulle glide ham af hænde. For at demonstrere sin magt og sit vælde kastede han sig ud i et projekt, som skulle styrke ham militært og kvæle ethvert opløb til oprør: fire ringborge.

Placeringen var altafgørende

Ingen af de danske ringborge – Trelleborg, Fyrkat, Aggersborg og Nonnebakken – er omtalt i samtidige kilder. Historikernes viden om de unikke forsvarsværker bygger derfor primært på arkæologiske udgravninger. Datering af træstykker fundet under udgravninger viser, at borgene blev bygget af træ, der var fældet omkring år 980.

Også borgenes placering giver historikerne et vigtigt fingerpeg om deres funktion. Alle borge ligger langt inde i landet, og placeringen langt fra landegrænserne viser, at deres vigtigste opgave ikke var at holde udefrakommende fjender væk. Tværtimod skulle de fungere som militære støttepunkter for Harald Blåtand, når han skulle forsvare sig over for oprørske danske stormænd.

Placeringerne viser desuden, at hver eneste borgs byggegrund blev valgt med stor omhu. Tre af dem lå i ågaffler – steder, hvor to vandløb mødes – hvilket gav beskyttelse fra hele tre sider. Den eneste borg, som ikke lå i en ågaffel, var til gengæld så svær at sejle ind til, at det nærmest var umuligt at angribe borgen fra søvejen. På samme måde var farvandedene, som ledte op til borgene, så smalle, at skibe ikke kunne angribe i formation, men måtte sejle i en lang række – en sårbar position for en flåde.

Uanset om angrebet kom fra land eller vand, havde spejderne på borgen god mulighed for at holde øje med, hvad der skete omkring dem, og indkalde forstærkninger.

Trelleborg lagde Sjælland bar

De arkæologiske udgravninger viser også, at Haralds imponerende borge lagde beslag på enorme ressourcer og preskede vikingernes teknologiske kunnen til det yderste.

Billedet er udeladt a.h.t. copyright

Det Tysk-romerske Riges kejser Otto 2. var Harald Blåtands onde ånd. Trods dansk modstand invaderede tyskerne Haralds rige og besatte den vigtige handelsby Hedeby.

Fx krævede byggeriet af Trelleborg nær Slagelse så enorme mængder af tømmer, at vikingerne – ifølge forskere tilknyttet Trelleborg – måtte fælde halvdelen af al egeskov på hele Sjælland for at bygge borgen. På praktisk vis blev fæstningerne derfor placeret i umiddelbar nærhed af store skove, som kunne levere træ til det omfattende byggeri.

Hvem der stod for det daglige byggerarbejde, ved historikerne ikke, men nogle forskere mener, at en forklaring gemmer sig i ellers meningsløse passager i gamle overleveringer.

Fx fortæller Sven Aggesøn, en krønikeskriver fra 1100-tallet, at kongen udsendte en hær "for at slæbe på en vældig stor sten". Nogle historikere mener, at beretningens påstand om, at kongen tvang danskerne til at slæbe store sten, kan være en omskrivning af en tåget erindring om, at Harald tvang befolkningen til store anlægsarbejder, som de ikke umiddelbart forstod nytten af.

Hvem Harald end satte til at bygge borgene, vidner planlægningen og udførelsen om stor ekspertise inden for matematik og ingeniørkunst. Alle fire borge er bygget efter samme grundplan – en cirkelrund, geometrisk nøjagtig jordvold omgivet af en voldgrav.

Kort inspirerede til design

Forskere mener, at selve designet til borgene – en cirkel med gader, der krydser hinanden i centrum – skal findes i de såkaldte hjulkort. Kortene var datidens måde at fremstille verden på. Ifølge korttegneerne var verden cirkelrund og delt af fire floder, som krydsede hinanden i verdens midtpunkt – kristendommens helligste by, Jerusalem. De kluntede kort var ikke tænkt til rejsebrug, men blot som et symbol på det kristne verdensbillede. ▶

Harald Blåtand efterlod sig utallige spor

Fæstninger, broer og kirker – Harald Blåtand stod bag en lang række imponerende bygningsværker.

Ringborgene var ikke det eneste byggeri, Harald Blåtand kastede sig ud i. Kongen var en flittig bygherre og efterlod sig et utal af minder i det danske landskab. En væsentlig del af bygningsarbejdet havde militært formål – fx Haralds store udvidelse af Dannevirke, Danmarks grænsevold mod syd.

Et andet stort projekt var broen over Vejle Ådal få km syd for kongebyen Jelling. Broen, der blev opført omtrent samtidigt med ringborgene, er 5,5 m bred og har som ny kunnet bære en belastning på over 5 tons. Broen stod på hele 1800 massive egepæle, som var tilhugget med økse og banket ned i den fugtige jord i ådalen. Blåtands bro lettede utvivlsomt vejen til Jelling for de rejsende, som slap for en stor omvej og i stedet til fods, til hest eller med oksekærre kunne krydse broen. Kongen har sandsynligvis inddrevet bropenge fra civile, men broens imponerende dimensioner tyder dog på, at den først og fremmest virkede som overgang for Haralds tropper.

For at demonstrere at han tog sit trosskifte til kristendommen alvorligt, byggede den nydøbte Harald en række kirker. Under den nuværende stenkirke i Jelling har arkæologer fundet en trækirke fra Haralds tid. Kirken var stor – hele 14 gange 30 meter – som det passede sig gudshuset i et kongesæde.

Ifølge overleveringen opførte Harald også Trefoldighedskirken i den senere kongeby Roskilde, hvor han ifølge beretningerne selv blev begravet.

Kong Harald konverterede til den katolske tro og gjorde danskerne kristne.

LESSING PHOTO

Vikingerne var flittige håndværkere, og med Harald Blåtand som konge opførte de en lang række bygningsværker.

OSPREY

Harald – der opfattede sig selv som kongen, der havde kristnet danskerne – ønskede med designet sandsynligvis at markere sit tilhørsforhold til denne religion og måske søge Guds beskyttelse.

Vikingerne var dygtige bygmestre

Ringborge, som dem Harald Blåtand byggede i nutidens Danmark, kendes kun fra få steder i verden. I Skåne – som under Harald tilhørte Danmark – er spor efter endnu to ringborge fundet, men deres alder og konstruktion er endnu uklare. I Holland og Belgien har arkæologer fundet rester af borge, hvis grundplan minder om de danske, men disse er ca. 100 år ældre. De kan have inspireret Haralds bygmestre, men grundplanen på de danske ringborge er mere stringent og geometrisk.

Haralds borge vidner om vikingernes store byggetekniske kompetencer. For at kunne opføre forsvarsværkerne så nøjagtige må vikingerne have været i stand til at foretage komplicerede geometriske udregninger og haft stort kendskab til jords og tømmers egenskaber som byggematerialer.

Fx vil en jordvold skride sammen, hvis den ikke bliver sammensat korrekt. Vikingerne byggede derfor cirkelvolden over et indre skelet af lodrette og vandrette tømmerstokke, som effektivt holdt hinanden på plads og forhindrede en udskridning.

Borgene var beboet af eliten

Arbejdet med at bygge den solide vold har krævet et stort antal arbejdstimer. Alene opgaven med at flytte fyldjorden må have taget pusten fra selv den mest hærdede viking; på Trelleborg er anvendt over 20.000 m³ jord – nok til at fylde ladet på 1600 moderne lastbiler.

Også gaderne vidner om vikingernes evner som bygmestre. Fra fire porte, som lå næsten nøjagtigt ud for de fire verdenshjørner, løb to trælagte gader. Gaderne krydsede hinanden i cirkelens midtpunkt – svarende til floderne på det kristne hjulkort.

Det solidt byggede gadenet skulle modstå den vedholdende trafik af de 500 til 800 mennesker, som bemandede borgene. Hvem de var, ved historikerne ikke, men et gæt er, at de har været Harald Blåtands personlige hird – kongens edsvorne mænd bestående af stormandssønner og deres familier.

Livet på borgene må have handlet om andet end krig og forsvar, for de små ►

Vikingerne var dygtige matematikere

Ringborgenes konstruktion viser, at vikingerne havde større teknisk formåen, end historiebøgerne har tildelt dem.

Fundet af ringborgene maner billedet af vikingerne som uciviliserede i jorden. Selvom naturen har nedbrudt tømmeret, vidner stolpehuller og andre spor i jorden om et strengt systematisk byggeri, der har krævet stor ind-

sigt i bl.a. ingeniørkunst og geometri. Fx er både volde, voldgrave og de ydre huse placeret med udgangspunkt i borgens centrum, og afstandene mellem byggeriets forskellige dele er tydeligvis udregnet matematisk.

MIKKEL JUUL JENSEN

De fire danske ringborge

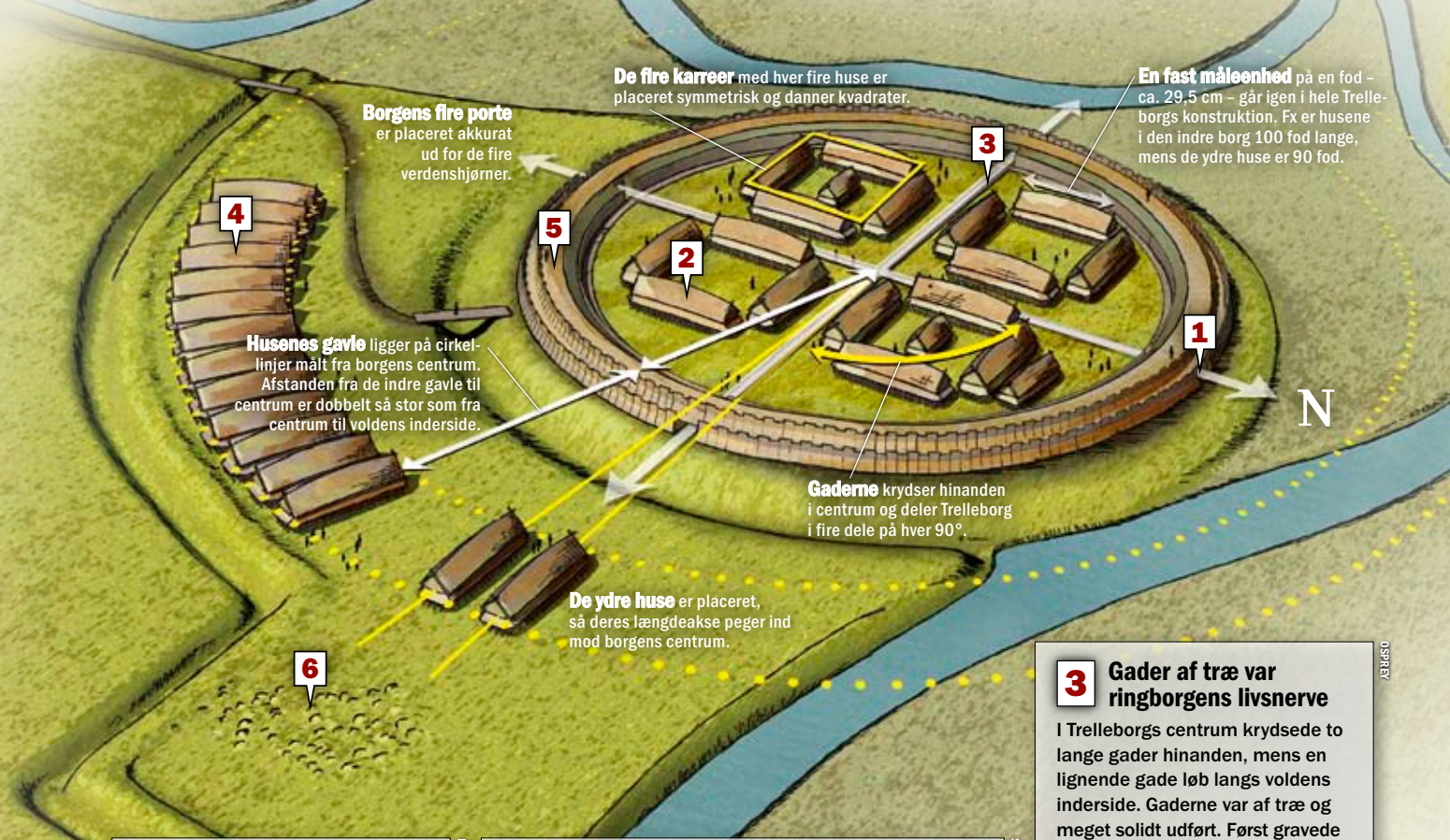
- 1 Trelleborg** blev udgravet i 1936 som den første ringborg og er i dag den mest kendte af de danske borge. Den indre borg har en diameter på 136 m.
- 2 Nonnebakken** er i dag ikke synlig længere, men omkring år 1900 kunne en del af volden ses. Arkæologiske undersøgelser har afsløret rester af bl.a. en ringvold og en voldgrav.
- 3 Fyrkat** står som en mindre udgave af Trelleborg. Arkæologer har udgravet det meste af borgen, men overladt den ene af fire karreer til fremtidige forskere.
- 4 Aggersborg** har taget stærk skade af markpløjning. Borgen var langt større end de andre danske ringborge og rummede hele 48 langhuse.

Storebælt ligger blot tre km vest for Trelleborg og er søvejen til resten af verden.

Åen, der fører op til ringborgen, er så smal, at en angribende flåde ikke kan sejle i formation.

Sumpe omgiver ådalene omkring ringborgen og danner et effektivt og naturligt forsvar mod angreb fra land.

Trelleborg ligger, hvor åen deler sig, og er på den måde beskyttet mod fjender fra tre sider.

Borgens fire porte er placeret akkurat ud for de fire verdenshjørner.

De fire karreer med hver fire huse er placeret symmetrisk og danner kvadrater.

En fast måleenhed på en fod – ca. 29,5 cm – går igen i hele Trelleborgs konstruktion. Fx er husene i den indre borg 100 fod lange, mens de ydre huse er 90 fod.

Husenes gavle ligger på cirkellinjer målt fra borgens centrum. Afstanden fra de indre gavle til centrum er dobbelt så stor som fra centrum til voldens inderside.

Gademe krydser hinanden i centrum og deler Trelleborg i fire dele på hver 90°.

De ydre huse er placeret, så deres længdeakse peger ind mod borgens centrum.

N

1 Porte til verden

Imod de fire verdenshjørner var volden brudt af åbninger, hvis sider bestod af op til seks m brede "stenbunker" og planker. Åbningerne kunne lukkes med porte.

2 Lange huse gav vikingerne ly

Mandskabet boede i ca. 30 m lange træhuse. Husene var typisk inddelt i tre rum – et stort beboelsesrum i midten og to mindre lagerrum i hver ende af huset. I midterrummet lavede husets 35-50 beboere mad ved ildstedet eller sad på lange bænke langs væggene.

3 Gader af træ var ringborgens livsnerve

I Trelleborgs centrum krydsede to lange gader hinanden, mens en lignende gade løb langs voldens inderside. Gaderne var af træ og meget solidt udført. Først gravede brobyggerne tre stolper ned i jorden, som blev forbundet med en lang tværbjælke, der gjorde gaden tre meter bred. Derefter lagde arbejderne strøer på langs og oven over dem selve brobelægningen af tykke bjælker på tværs.

4 Værksteder lå udenfor

Mellem den indre og den ydre voldgrav lå en række langhuse, som typisk var mindre end husene i den indre borg. De fleste havde intet ildsted og blev formentlig brugt som lagre og værksteder.

5 Volden kunne holde til næsten alt

Udgravninger viser, at Trelleborgs indre vold kan have været op til hele 17 m bred. Den bestod af træ, jord og sten, og udformningen af den viser, at vikingerne havde stor viden om jords og træes egenskaber som byggemateriale.

Træplanker holdt jorden på plads og forhindrede udskridning.

Brystvæn beskyttede mandskabet under et eventuelt angreb udefra.

En platform langs volden gav godt fodfæste, hvis borgen skulle forsvares.

Tømmer blev lagt på tværs af fyldjorden for at gøre volden mere stabil.

Stenpakning mellem plankerne gav mere fylde og styrke.

6 Beboerne blev stedt til hvile inden for murene

Mandskabet blev begravet på en stor gravplads. Her har arkæologer fundet 135 grave med rester af mindst 157 personer.

POLIFOTO/TOFFOTO

SCANPIX

SCANPIX

OSPREY

samfund havde værksteder, som også fremstillede andet end militær udrustning. På bl.a. Fyrkat har arkæologer fundet spor efter smedjer, som forarbejdede både guld og sølv. Også på andre borge har de udgravet smykker og lignende spor efter en velstående befolkning.

Især to grave, som forskerne har af-dækket ved Trelleborg, bekræfter beboernes velstand. I den ene grav lå resterne af en mand begravet med en sølvindlagt tømmerøkse ved sin side, mens en kvinde i den anden grav havde fået dyrebare glasperler og guldblik med sig. Parret har sandsynligvis spillet en fremtrædende rolle i borgens dagligliv – måske som bestyrere på en af gårdene.

Arkæologer, som har undersøgt knogler fra borgenes gravpladser, kan konkludere, at mange af de begravede er unge mænd, som tydeligvis var både sunde og stærke. Deres tænder var næsten uden huller og dermed i langt bedre stand, end tilfældet var hos vikingetidens mennesker i almindelighed.

Ifølge forskerne bekræfter disse fund antagelsen om, at mandskabet på borgene var elitetropper, der var udstationeret for at beskytte Harald og derfor blev holdt i fysisk topform.

Borgene blev magtcentrum

De store ringborges blotte tilstedeværelse må have virket både ærefrygtindgydende og intimiderende på områdets lo-

Den store Jellingsten blev rejst af Harald Blåtand og viser en kristusfigur omgivet af vikinge-ornamenter.

kale beboere. Herfra kunne Haralds folk holde ro og orden og overvåge, om der var optræk til oprør, mens de opkrævede skatter. Sølv, kød og korn udgjorde skatterne og gik bl.a. til at brødføde Haralds udvalgte mænd.

Når kongen og hans følge, der havde residens i Jelling i det sydlige Jylland, besøgte egnen, gav borgene formentlig også husly til Harald.

Derudover fungerede borgene som handelspladser, mener historikerne. Håndværkere og handelsfolk kom dertil for at sælge varer til kongens købedygtige folk, og de mange værksteder inden for borgene vidner om, at Haralds mænd producerede så meget, at de også tiltrak handel fra oplandet.

Efterhånden som borgene blev kendt som magtcentre og handelspladser, begyndte flere at slå sig ned rundt omkring dem. På den måde opstod flere lokal-samfund, som udviklede sig til små byer. Fx udsprang byen Hobro formentlig af en bebyggelse nær Fyrkat.

Harald blev væltet af sin søn

Mens Harald byggede sine borge, kogte utilfredsheden stadig under overfladen rundt omkring i Danmark.

Som det sig hør og bør, kom også Haralds søn Svend – der senere fik tilnavnet “Tveskæg” – i krigerlære hos sin far. I 983 sendte Harald den unge Svend til Hedeby for at erobre det grænsefort, som kejser Otto 2. havde opført efter slaget på Dannevirke. Kongesønnen klarede opgaven med bravur og vendte hjem som en helt.

Rigets stormænd så Svend som en ung, handlekraftig kriger og besluttede at indsætte ham i stedet for Harald. Hvorfor Svend gik ind på ideen, ved historikerne ikke – måske var han enig i kritikken af faderen, måske var det et personligt opgør.

Kroniken *Gesta Cnutonis*, som er skrevet omkring 60 år senere, beretter:

“Da han (Svend, red.) havde nået ynglingealderen, voksede han dag for dag i folkets kærlighed; som følge heraf tiltog også hans fars ugunst imod ham mere og mere”.

Vikingevolden holdt i 1300 år

Med sine samlet 30 km vold er Dannevirke det største fortidsminde i Norden. Forsvarsanlægget, hvis tidligste del stammer fra 700-tallet, er placeret så strategisk, at det endnu i 2. verdenskrig indgik i tyske krigsplaner.

Oprindeligt blev volden anlagt for at værne Danmark mod sakserne fra syd. Volden blev placeret ca. 20 km nord for

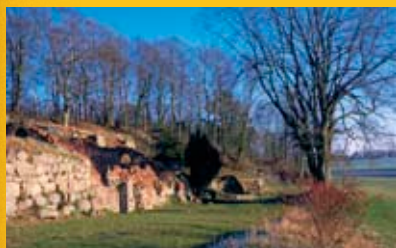
floden Ejderen, hvor en hærvej passerer en mosestrækning. Det første Dannevirke bestod af en blot ti km lang jordvold omringet af sumpet jord.

I de følgende år blev fæstningsværket udbygget gentagne gange. Fx tilføjede Harald Blåtand en 3,5 km lang jordvold, der var forstærket af tørv. Byggeriet forhindrede dog ikke den

tyske kejser Otto 2. i at gennembryde stillingen, slå Haralds tropper og besætte handelsbyen Hedeby.

I middelalderen blev Danmark i stigende grad udsat for pres sydfra, og midt i 1100-tallet blev kongeriget udsat for hele tre tyske angreb. Men i de følgende århundreder mistede Dannevirke sin militære betydning, indtil tyskerne igen gik til angreb i 1864. Stillet over for naboens militære overlegenhed måtte danskerne trække sig tilbage til den nyere Dybbølstilling.

I 1944 overvejede den tyske værne-magt at sløjfe Dannevirke og i stedet opføre en kampvognsspærring, der kunne forhindre de allierede i at trænge ind i Jylland. Planerne blev dog ikke til noget, og store dele af voldanlægget er stadig bevaret.

Dannevirke er blevet udbygget flere gange og består i dag af både jord og sten.

Volden blev i 2004 restaureret i samarbejde mellem danske og tyske tropper.

Kildematerialet er generelt for tyndt og usikkert til at drage en bestemt konklusion om Svends motiver. Sikkert er det imidlertid, at en hær under Svends ledelse vendte sig mod Harald, som straks flygtede til Sjælland. Her mødte kongen oprørerne i et åbent slag.

Harald tabte og måtte flygte. I sit eksil samlede Harald en flåde, som i 986 var klar til at optage forfølgelsen af Svends flåde. Ifølge overleveringen fandt slaget sted på Helgenæs på Mols. Under kampen blev Harald såret og døde kort tid efter.

“Denne vor Harald, som var den første, der påbød danerfolket kristendommen og fyldte hele Norden med præster og kirker, han, det siger jeg, blev uskyldigt såret og forjaget for Kristi skyld, men han vil, det håber jeg, ikke komme til at savne martyrkronen”, skrev den tyske præst og kronikør Adam af Bremen senere om den danske konges død.

Vikingerne forlod borgene

Efter Haralds død overtog den populære Svend kongeværdigheden, og både religiøse og politiske modsætninger fortonede sig hurtigt. Svends metode til at samle danskerne var lige så enkel, som den var velafprøvet; i 990 optrappede han sin interesse for England, og fire år senere stod Svend selv i spidsen for en storstilet flådeinvasion af London. Det udenlandske eventyr sørgede for, at oprørske stormænd og andre, der kunne rejse kritik af hans styre, fik andet at tænke på. Succesen i England beseglede den unge konges popularitet.

Umiddelbart efter invasionen af London blev ringborgene taget ud af brug og rømmet. Med et rige, der igen var faldet til ro, var det simpelthen for dyrt at opretholde et mandskab på borgene og vedligeholde selve bygningsværkerne.

Fund på borgene tyder på, at rømninngen var planlagt og fredelig. Vikingerne har fx sørget for at tage deres våben med; på Fyrkat har arkæologerne således fundet hele 150 hvæssesten, men ikke et eneste sværd.

Herefter er borgene i stilhed faldet i ét med landskabet – for at dukke op igen omkring 1000 år senere. ■

LÆS MERE

• Kåre Johannesen: **Danmarks Vikingetid**, Politikens Forlag, 2001 • Niels Ishøj Christensen: **Den store konges borg. På sporet af det skjulte Trelleborg**, Løke, 2007 • H. Hellmuth Andersen: **Til hele rigets værn**, Moesgård & Wormianum, 2004

• www.kongensborge.dk

Var ringborgene templer?

Historikerne har ingen skriftlige kilder, der fortæller om formålet med at bygge ringborgene. Teoriene om, hvad bygningerne blev brugt til, har derfor været mange – og fantasifulde.

IKKE SANDSYNLIGT

Forsvar mod ydre fjender

Ifølge denne teori opførte Harald Blåtand ringborgene for at beskytte sig imod den tyske kejser Otto 2. Men borgenes placering inde i landet svækker teorien. Hvis Harald ville standse en tysk invasion, ville kongens side og bidraget til at slå lokale oprør ned, inden de brød ud for alvor.

SANDSYNLIGT

Forsvar mod stormænd

De få skriftlige kilder fra perioden fortæller, at Harald var under stærkt pres fra magtfulde stormænd og tæt på at miste sin trone. De fire borgene kan både have fungeret som en magtdemonstration fra kongens side og bidraget til at slå lokale oprør ned, inden de brød ud for alvor.

IKKE SANDSYNLIGT

Træningslejr for krigere

Den danske arkæolog Poul Nørlund mente, at borgene blev brugt til at træne vikinger forud for Svend Tveskægs erobring af England i 1013. Men borgene er dateret til ca. 30 år før togternes begyndelse, og deres placering og arkitektur viser, at de var tænkt som defensive byggerier.

MÅSKE

Centre for administration

Et stort rige krævede en stærk centralmagt og en effektiv administration. De fire borgene kan have leveret begge dele. Nogle historikere mener, at mandskabet på borgene hovedsageligt inddrev skatter for Harald og håndhævede de love, som kongen udstak.

IKKE SANDSYNLIGT

Templer for Tor

Den amerikanske forsker Sydney L. Cohen mener, at ringborgene var templer for den nordiske tordengud Tor. Kritikere påpeger, at borgenes grundplan er inspireret af datidens såkaldte hjulkort og skal ses som Harald Blåtands hyldest til det kristne verdensbillede.

En teori hævder, at ringborgene blev brugt til at træne vikingekrigere. Her skulle de bl.a. lære at danne skjoldmure.

OSPREY